

עיה א מיי פ'ט מלי
פסו לי מוקדין
הלכה ים :

עו ב ב ד מיי פ"ד
מלי ק"ם הלכ' ג :

עו ה ו מיי פ"ז מלי
מדין הלכה ה :

עו ח מיי פ"ד מלכות
קרבן פסח הלכה ג
ופקד יע מלכות פסולי
מוקדין הלכה ג :

רב זביד אמר לעולם כדאמר מעיקרא . פי' בקונטרס דרב זביד
לא פליג אדרב חמא בר עוקבא ואינו חלף מפרש טעמו וקשה
לריב"ז דלא מליטו בשום מקום שיאמר לעולם ט' כדי לפרש ונראה
לו דרב חמא בר עוקבא ורב פפא לא פליגי דרב חמא בר עוקבא
מוקי כאן באכסנאי כאן בצבע"ה ואידי
ואידי בהחזיק בדרך אבל בלא החזיק
אפי' באכסנאי הוי כבע"ה חלף ללא
איירי דה ורב פפא מוקי אידי ואידי
באכסנאי ולא פליג אדרב חמא בר
עוקבא ורב זביד פליג אחרוייהו
וקבבר אכסנאי שלא החזיק עשאוהו
לזיקין אי נמי רב פפא ורב זביד
פליגי אליבא דרב חמא בר עוקבא
רב פפא סבר דרב חמא בר עוקבא
איירי בהחזיק אבל בלא החזיק הוי
אכסנאי כבעל הבית ורב זביד סבר
דאכסנאי אפי' לא החזיק עשאוהו
לזיקין וזוקא נקט רב חמא בר
עוקבא בעל הבית : **היה** מעמיד
את הטמאים בשער המזרח . אפינו
בטומאת קריין מיירי ונראה לר"י
דהוי שער המזרח היינו שער עזרת
נשים וזע"ג דלמך בפ"ק דיבמות
(דף ז) ובכמה דוכתי דטבול יום אינו
נכנס במחנה לוייה לא בכל מחנה לוייה
קאמר ללא מעזרת נשים ולפנים דהכי
מוכח במסכת כלים (פ"א מ"ח) דקתני
התם עזרת נשים מקודשת ממנה שאין
טבולי יום נכנסין להם : **בשרמא**
נעמא דכתיב והבשר אין לפסח דלמדי
דקתני במתניתין קאי דכיון דכתיב
בקרף ישרף אית לן למימר דהיינו
מיד בלא עיבור לורה דאי בעיבור
לישתוק קרא מיניה ולא ידענא
דישרף דהוה ליה טמר מדאמר לקמן
ורבה מוסף אף ר"י הגלילי דתניא כו'
אבל לרבנן דילפי מכל חטאת אשר
יובא מדמה וגו' בעי עיבור לורה
זע"ג דכתיב (ג) ישרף אלמא משרף
לא משמע מיד מיהו י' לדמות דההוא
ישרף מוקמינן לשריפת' בקודש ואינו
מיותר אך י' להביא ראייה מדקאמר
בסמוך לן דמה נשפך דמה או שילא
חוז לקלעים מנלן והתם לא בעי בע"ג
מנלן שהם מיד בשריפה דהתנן בדם
ובבעלים טבור ונראה חלף מנלן
בשריפה קאמר ושריפה דמיד מסבירא
נפקא לן ולא מקרא וז"ל ואמאי לר"י
קרא בפסול הדם דכיון דלר"י עיבור
לורה פשיטא דשרף משום נותר
ואור"י דליטריך ללא ליעבד ליה

חוזר ושורפו כו' . אלמא מיעוטו שנפסל מעלי המערכה נמי שרפינן :
כאן באכסנאי . שאין לו עלים שורפו מעלי המערכה ומתני' בבעל
הבית : **שפתיק בדרך** . לא הטריחוהו לחזר על עלים כדקתני וכן
מי שילא אלמא בהחזיק בדרך עסקינן : **רב זביד** . כרב חמא מוקים
לה ואדרב פפא פליגי ויהיב טעמא תורה אור
למילתיה דרב חמא דכיון דלית ליה
עלים טס עשאוהו לזיקין והחזיק
בדרך דקתני מתני' לאשמועינן חזרה
נקט לה ולא משום עלים דהוא הדין
ללא החזיק : **באו לשורפו כו'** . כדמפרש
טעמא : **לידי סקל** . ליהנות מהן
האלה אחרת והנאה זו אין בו מעילה
דקתני ב"ד הוא ועל מנת כן מקדישין
אותו : **משום חסד** . שלאחר שריפתן
מחזירין מותר העלים לתוך ביתן
והרואה חושדן בגובני עלי המערכה
ונהנין מהן : **קני ותרומה** . קנים ותרומה
של דקל הכל יודעים שאינם מעלי
המערכה לפי שקלים הם וגשרפין מהר
ואין אש המערכה מתקיימ' בהן ומשום
חסד ליכא אבל משום נוסף איכא :
קני סהם . במסכת תמיד : **ראש**
המעמד . הממונה על כך מעמיד
את הטמאים של בית אב בכל בקר
בשער המזרחי כניסת כל אדם להר
הבית : **כדי לביישן** . שלא נהרו מלכותא
והרי העבודה של מחר היתה מוטלת
עליהן והיה להן לזכר : **משום חסד** .
שלא יתחדש שמפני מלאכתן אין כחולין
מלבוש לעבוד עבודה (ה) ומעמידן טס
כדי שיראו אותם בני אדם ויודעין
שמחמת טומאה הם חדילין ואיירי
דאיירי לעיל בהך פלוגתא דמפני
החסד נקט לה להא : **מפני** . הכל
יודעין שבטילים הן מן המלאכה ואין
מניחין עבודה מפני מלאכתן דהיינו
משום חסד ליכא ואין לר"י להעמיד טס
טס ולמאן דלמך כדי לביישן לר"י :
אי נמי דקדויל שישורא . מפשילי
תכלים שהיא חומות קלה ושכרה
מעט ואין בני אדם חסודין שיחלו
מלבוש לעבודה מפני ביטול מלאכה זו :

[תוספתא פ"א]

[תענית ט"ג :
כתובות ד']

תמיד דף ג.

ובמה דף קא :

הגהות
הבית
(ה) רשימי ד"ה
משום חסד וכו'
ומעמידים טס :
(ג) שם ד"ה
שמה חוז וכו'
אל שרפתא וכו'
פנימה היחם :
(ג) תוס' ד"ה
כש למא וכו'
זע"ג דכתיב
השרף אלמא
מתשרף אלמא
השם ט' וכו'
דהוא שרף :

רבינו הננאל

והנותר שורפין אותו
במצורתיהן כו' איני
שורפין אותו
במצורתיהן והתנן בסוף
פרק ואלי עוברין בפסח
על בשר הקדש שיצא
בפסח הו"ו
ושורפו לפני הבירה
ושנינו לא קשיא אהו
באכסנאי שאין לו חצר
משנתנו בבעל הבית
ואכסנאי זה אפי' שלא
החזיק בדרך עשאוהו
כזיקין ששורפין אותו
לפי הבירה בשביל
ליהנות מעלי המערכה :
ת"ד באו לשורפו
במצורתיהן פ"ע צי
המערכה אין שומעין
להחישו' דלמא פשיש
מינייהו וברליק תחת
תבשילו ואחי ביה לידי
תקלה מעני עצמן לפני
הבירה אין שומעין להם
שלא לבייש מי שאין לו
אי נמי שאם יאורלו
ויקטרו וישרורו הרואים
כי עצי הקדש לקח ואם
הם קני ותרומת כנון
קוצים ותרומת שאין
ראוין למערכה כדתנן
בתמיד באלו היו רגילין
בכרוביות של תנאה
ושל אנו ושל עץ שמן
מועין אותו שלא לבייש
את מי שאין לו :
תנן התם בתמיד בסוף
פ"ה דאש השעבר היה
מעיד את הסמאים
בשערי מוצר רב יוסף
אמר כדי לבייש רבא
אמר מפני החשר שלא
יחשורו כי לעבור
לכבוד ה' נכנסו והם
סמאים : **מתני'** הפסח
שנפסא או שיצא ישרף
פיר כו' . יוצא מנא לן
דכתיב הן לא הובא את
דמה לא הקדש סבלל
שאם נכנס דמה לקדש
בת שרפת הוא כדכתיב
(ויקרא ו) וכל חטאת
אשר יובא מרטה אל
אלה מועד לכפר בקדש
לא תחבל באש תשרף
פנימה כלומר פנימה
היתה ולא יצאת חוץ
למחיצת הקדש אבל
חבלו אותו סבלל שאלו
יצאת סוב עשיתם
ששרפתם אותה ש"ם
בשר היוצא חוץ
למחיצתו בן שרפה הוא
בשלמא נפסא גלי דחטאת
בשלמים שהם קדשים
קלים והבשר אשר יגע
בכל פסח לא יאכל באש
ישרף והוא הדין לקדשי
קדשים אלא יוצא
אשכחן בחטאת שהיא
בשרה קדשים כי היא
בשרה קדשים קלים
מנא לן דחטאת לן

דחוזר ושורפו לפני הבירה מעצי המערכה אמר
רב חמא בר עוקבא לא קשיא כאן באכסנאי
כאן בבעל הבית רב פפא אמר הא והא
באכסנאי כאן שהחזיק בדרך כאן שלא
החזיק בדרך רב זביד אמר לעולם כדאמר
מעיקרא כאן באכסנאי כאן בבעל הבית ואף
ע"ג דלא החזיק בדרך אכסנאי כיון דלית ליה
עשאוהו כזיקין דתנן הזיקין שורפין אותו
לפני הבירה בשביל ליהנות מעצי המערכה
ת"ד *באו לשורפו בחצרותיהן ומעצי המערכה
אין שומעין להן לפני הבירה ומעצי עצמן אין
שומעין להן בשלמא מעצי המערכה
במצורתיהן אין שומעין להן דילמא פיישן
מינייהו ואתו בהו לידי תקלה אלא לפני הבירה
מעצי עצמן מ"ט לא רב יוסף אמר *שלא
לבייש את מי שאין לו רבא אמר זמפני החשר
מאי בנייהו איכא בנייהו דראיתיה קני
ודריותא דלא הוי למערכה *תנן התם דראש
המעמד היה מעמיד את הטמאין על שער
המזרח מ"ט אמר רב יוסף כדי לביישן רבא
אמר זמפני החשר מאי בנייהו איכא בנייהו
מפנקי אי נמי דקא גדיל שישורא : **מתני'**
הפסח שיצא או שנמא ישרף מיד נמאאו
הבעלים או שמתו תעובר צורתו וישרף
בששה עשר ר' יוחנן בן ברוקה אומר אף זה
ישרף מיד לפי שאין לו אוכלין : **גמ'** בשלמא
ישמא כתיב *והבשר אשר יגע בכל שמא לא
יאכל באש ישרף אלא יוצא מנלן דכתיב הן
לא הובא את דמה אל הקדש פנימה *אמר
לו משה לאהרן מדוע לא אבלתם את החמאת
שמא נכנס דמה לפני ולפנים אמר לו לאו
אמר לו שמא חוץ למחיצתה יצתה אמר לו
לאו בקודש היתה אמר לו אי בקודש היתה
והן לא הובא את דמה אל הקדש פנימה מדוע
לא אבלתם אותה מכלל דאי נפקא אינמי עייל
דמה לפנים בת שריפה היא בשלמא נמאאו
גלי רחמנא בקדשים קלים *כ"ש בקדשי
קדשים אלא יוצא אשכחן קדשי הקדשים
קדשים קלים מנלן ורתו הא דתניא לן דמה
נשפך

קבורה קודם שיהיה נותר אי נמי הוה אמינא אפי' כשיהיה נותר
לא ישרף נותר שהיה ראוי לאכילה קודם שניתותר דוקא ישרף
כדמשמע לא תותירו חלף תאכלוהו אבל קשה דהיינו יליף יולא
בשריפה מתעטת דאהרן דהא ע"כ לא הוה לן משה על השריפה
דחטאת שנכנס דמה לפנים דפסולו בדם בעי עיבור לורה והם
שרפיה מיד חלף הוה הא אם הובא יפה עשו שלא אכלוהו
דהיי כתיב רישיה דקרא מדוע לא אכלתם ומיהו נראה לרשב"א
דמליטו למימר דלמדי דהוה לן וכולה שמעתין מסקא אליבא
דר' יוחנן דסבירא ליה לקמן דפסול הדם הוי פסולו בגופו לחשיב
דס ובשר חדא מילתא ובפסול בעלים דוקא קתני מתניתין דבעי
עיבור לורה וספיר מייתי השתא מתעטת דאהרן דמשה הוה לן
אם נכנס דמה לפנים ספיר עובר דשרפה וכן דמה נמי קבעי
מנלן דמיד אך קשה על זה כיון דמסבירא לא הוה אמרינן דישרף
ולרבה בר אבהו דאפי' פיגול בעי עיבור לורה נמי סבירא :
בקרש היתה . רש"י פירש דדריש מפנימה וכן ר"ח ולר"י נראה דדריש
בקרש היתה מפנימה וכן ר"ח ולר"י נראה דדריש בקרש היתה

טעון שריפה : **דכתיב והבשר וגו'** . וגבי קדשים קלים כתיב : **שמא**
נכנס דמה . אל הקודש לכפר בהיכל ונפסלה כדכתיב (ויקרא ו) וכל
חטאת אשר יובא מדמה וגו' א"כ הוא יפה עשיתם ששרפתם :
שמא חוז למחילה . חוז לעזרה יאלת ומקרא יתירא דרשי לה
דלא ליטריך פנימה חלף הכי בעא מינייהו דרישא שמא יאלתה
ולא היתה פנימה ואם כן הוא יפה עשיתם ששרפתם (ג) פנימה
היתה ולא יאלת הא למדע שאם יאלת היה לו לשורפה : **נמאאו** .
והבשר אשר יגע וגו' גבי שלמים כתיב וכו' קדשי קדשים
דחמירי : **אלא יולא** . בחטאת אשכחן וקדשים קלים מנלן דמליך
ליה תנא דמתניתין שריפה יולא דפסח : **לן דמה** . של בהמת
קרבן דאמרינן בוצחים (דף נו) מנין לדם שנפסל בשקיעת
החמה שגא' ביום הקריבו את זבחו ביום שאתה זוכה אהה מקריבו כו' :
נשפך